

ÇORUMLU

Çorum Halkevi Tarafından Çıkarılır

Kuruluşu : Nisan 1938

SAYI: 59

Ti

Basıldığı yer : Çorum İl Basımevi

ÇORUMLU

Çorum Halkevi Tarafından Çıkarılır

Sayı : 59

Haziran 946

Kuruluşu: Nisan 938

19 Mayıs

Ziya BÜYÜKATAMAN

Yılın en güzel mevsimi ilkbahar ve ilkbaharın en güzel ayı Mayıs'tır. Hiç şüphe yok ki Mayısın da en güzel günleri Mayıs ortalarına düşen günlerdir.

Ne yazık ki şafak renkli bayrağımızın siyahlandığı, milletimizin kanlı göz yaşları aktığı en acı günlerimizde yılın bu en tatlı günlerine tesadüf etmişti. 19 Mayıs olmasaydı canlılar için en normal bir bayram olan Mayıs günleri ulusumuz için en kara bir matem hatırası olacak, dünya gülerken biz o acı hatıralarla ağlı-

yacaktık. Bütün yaraları saran hepsini saydıran, esirliği hürriyete, cehaleti bilgiye, ihtiyarlığı gençliğe, haraplığı bayındırlığa, hulâsa; geceyi gündüzde, karabahtı aydına cekiveren o mutlu gün de Mayıs ayının ortalarına düşmüş, bize bütün acıları unutturarak bayram günleri yapmıştı.

Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutladığımız bu gün Türk Milletinin kara bahtının aydına döndüğü günün yıldönümüdür. Bu gün yokluk içinde büyük ve ebedî varlıklar yaratan Ebedî Şef Mustafa Kemal

İÇİNDEKİLER

	Sahife
1 — 19 Mayıs Z. Ataman	1703
2 — Sıtma öğütleri	1711
3 — Türkiye nüfusu yoğunluk bölgesi. Necmi Şamlı	1713
4 — Sipor ve cinsi terbiye. Fazıl Erciyaş	1717
5 — Derbeyanı menakibi âli osman. Eşref Ertekin	1720
6 — Cönklerden derlemeler	1725
7 — Canikli Ali paşanın ıslahat lâyihası	1733
8 — C. H. P. Sanat mükâfâtı	1740
9 — Belgeler	

5006746
1946-59-61

in Samsun toprağına ayak bas-tığı gündür. Çok ilerisini gö-rebilen bu büyük dehâ Anado-lunun hür toprağına basar bas-maz istikbalin aydınlığı ile bü-tün matemleri unutmuş ve u-nutturmuş gibi idi. (Dağbaşını duman almış yürüyelim arka-daşlar) teranesile İç Anadolu-nun yolunu tutmuştu. Bu ba-hıtlı günü Erzurum kongresi, 23 Nisan, İnönüler, 30 Ağus-tos, 9 Eylül mutlu günleri ko-

valadı. İnönülerin büyük kah-ramanı Milli Şef İsmet İnönü Lozan muzafferiyetile yurda döndü. Akla durgunluk veren bu büyük devrimler başladı. Mezar taşına (Hüvelbaki) ya-zıldı denilen Türk tarihinde bir şerefli yaprak daha yaldız-lyarak gebgenç, dîmdik dün-ya karşısında duruyoruz ve dünya durdukça duracaktır.

19 Mayıs yılın en güzel gü-nü, bahtımızın bayramıdır.

Sıtma Öğütleri

1 — Sıtmayı âdi bir hasta-lık gibi sayanlar, her yıl dün-yada sıtmadan ölen 6 milyon kurbanı acaba hatırlarına ge-tirmiyorlar mı? ve bundan ürk-müyorlar mı? Sıtma tarih bo-yunca insanlığın en hain sağ-lık düşmanı olmuş ve nüfusu kıran bir âfet hükmüne geç-miştir.

2 -- Her yıl ilkbaharda es-ki sıtmalılardan nöbetleri tekrar-lar, bunlar hastalıklarını iyi t e d a v i ettirmiyen, eskiten hastalardır. Sıtma salgınları Yaz, Sonbahar aylarında baş-lar. Çünkü bu mevsimde mil-yonlarca sivrisinekler üremiş, kanatlanmış ve havaya uçarak etrafımızı almışlardır. Ödevi-miz daha sıcaklar başlamadan sivrisinek üreme yerlerini te-mizlemektir.

3 — Yavrular ve küçük ço-

cuklar, şiddetli sıtma nöbetle-rine dayanamazlar. Bilhassa "zehirli sıtma,,ya kurban git-tikler çoktur. Anne ve baba-lar sıtma mevsiminde hem ken-dilerini ve hem de yavrularını sıtmadan korumak zorundadır-lar. Bu mevsimlerde ateşlenen çocuğunuzu hemen sıtma he-kimlerine ulaştırınız, veya yaşı-na göre sıtma ilâcı veriniz.

4 — Yazın köyler arasında, yollar, şoseler üzerinde ve üç-üra bucaklarda sivrisinek üre-mesine yarar durgun ve biri-kinti sularını görenler hemen sıtma mücadele memurlarına haber vermeli ve böyle yerlerin temizlenip kurutulmasını sağ-lamalıdır. Bu suretle yurdumuz-daki sıtma savaşına da katıl-mış olursunuz.

5 — Sivrisinek kanınızı e-mer, deriyi soktuğu yer kaşı-

nır, sizi rahatsız eder. Fakat en önemlisi size sıtmayı vermesidir. Bazan bir sivrisineğin sokması insanın canına bile mal olur. Çünkü çok şiddetli sıtma nöbetleri de vardır. İlaç tesir edinceye kadar insan ölebilir.

6 — Bahar gelince, yaz olunca ve sonbahara girince bütün yurddaşların düşünceleri sıtma ve sivrisinek olmalı ve bunlardan kurtulmak için şimdiye kadar söylenen, yazılan ve okunanları evinde, bahçesinde, köyünde ve her yerde tatbik etmelidir.

7 — Sıtmanın en keskin ilacı ağızdan alınan «Atebrin» dir. Baygın ve ağızdan ilaç alamıyacak derecede bitkin hastalarda şırınga ile kullanılacak ilaç varsa da böyle bir zorlama olmadıkça sıtma ilacı mutlaka ağızdan alınmalı ve «Atebrin», tercih edilmelidir.

8 — Bedava sıtma ilacı almak ve sıtmadan kurtulmak

isteyenler sağlık müesseselerine ve memurlarına başvurmalıdırlar. Parası ile sıtma ilacı almak isteyenler eczanelere muracaat etmelidirler. Eczaneler lüzumu kadar sıtma ilacı bulundurmak ve reçete istemeksizin her kese sıtma ilacı vermek mecburiyetindedirler.

İlkbaharda sürekli yağmurlar yağarsa yurda bereket getirir, yurddaşı sevindirir, neşe verir.

Yurddaş! Bu sevinç ve neşeni devam ettirmek, ekinine kuvvetli kollarla tırpan atmak, harmanını dimdik olarak savurmak istersen, kendini şimdiden sıtmadan koru.

Bunun için de evinin, köyünün, tarlanın çevresinde biriken yağmur sularını akıt, kurut ki, bu birikinti sulara sivrisinekler yumurtlayıp üreyerek sana sıtmayı aşılmasın..

Sivrisinek sıtmalıdan sıtma mikrobunu alır, sağlama verir.

Türkiye nüfus yoğunluk bölgeleri VE ÇORUMUN YERİ

Erkek Orta Sanat okulu
Tarih - Coğrafya öğretmeni
NECMI ŞAMLI

Türkiye arzettiği yoğunluk ortalamasıyla Asya kıtasının az nüfuslu bölgeleriyle Avrupa kıtasının orta nüfuslu bölgeleri arasında bir geçit teşkil eder. Türkiyede genel yoğunluk 24 tür. Yani kilometre kareye ortalama olarak 24 kişi düşer. Bu yoğunluk Türkiyenin doğu ve batı komşularında değişik rakamlar gösterir. Meselâ; Bulgaristanda 60, Yunanistanda 61, olarak görülmektedir ki, bu iki rakam da Türkiye yoğunluk ortalamasının üzerindedir. Doğu komşularımızdan olan İranda bu rakam 9, Irakta ise 12 dir ki, bu rakamlar da Türkiye yoğunluğunun altındadır. Bu rakamlar Türkiyenin komşuları arasındaki yerini be-

lirtmektedir.

Türkiyede her ne kadar ortalama yoğunluk 25 isede bu rakam her yerde aynı demek değildir. Çünkü; bir çok tabii ve sun'i âmillerin tesiriyle yoğunluğu gösteren rakam değişikliklere uğramaktadır. Bazı yerlerde nüfus sık, bazı yerlerde ise seyrek. Nüfusun dağılışında rol oynayan âmiller, bitki topluluklarının dağılışında rol oynayan âmillerdir ki, şöyle sıralayabiliriz:

1 - Toprak: Volkanik arazilerde ve ormanların bakıye-lerini havi ümüslü topraklar verimli oluşlarından dolayı çok nüfus toplarlar. Buna mukabil çorak topraklar verimlerinin azlığı dolayısıyla nüfus toplar-

yamazlar.

2 - İklim ki, insan ve bitkiler üzerinde en müessir rolü oynadığından dolayı sağladığı yaşama şartları oranında nüfusun toplanmasına tesir eder.

3 - Bilhassa gittikçe maki-neleşen asrımızda münakale durumu ve iş kaynaklarının çokluğu ve azlığı da nüfusun toplanmasına etki yapar.

4 - Ormanlarla istepelerin sınırını teşkil eden yerler de müstesna bir kabiliyetle nüfusu toplayan yerlerdir.

Şimdi bu açıklamaya çalıştığımız âmillerin etkisini göz önünde tutarak Türkiyede nüfusun dağılımını inceleyelim : Türkiyede nüfus denilebilir ki bir takım yoğunluk bölgelerinde toplanmıştır. Doğu Anadolu'da Van ve Hakâride 1 - 2 arasında oynadığı halde Orta Anadolu'da 20 - 30 arasında, Batı Anadolu'da ise 40 - 50 ve daha üzerinde bir durum göstermektedir. Bu yoğunluk Doğu Karadeniz bölgesinde 100 ü bulmaktadır. Buna göre Türki-

ye nüfusu geniş arazi üzerinde iklim ve arazinin sağladığı hayat şartları oranında bir birikme göstermektedir. Doğu Anadolu'da arazi engebeli olduğundan münakaleyi güçleştiriyor ve iklimin sertliği de ziraati ve yaşamayı güçleştirdiğinden yoğunluk azdır. Buna mukabil Doğu Karadeniz bölgesinde verimli toprakların ve bol yağmurun yanında deniz ürünlerinden de faydalanılması buradaki yaşama şartlarını kolaylaştırmakta ve fazla nüfusun toplanmasını temin etmektedir. Orta Karadeniz bölgesinde yağış aparelel olarak ve kısmen de arazinin bataklık olması dolayısıyla nüfus seyrekleşmektedir. Burada Samsun geniş bir hinterlanda demiryolu ile bağlanmış olmasından ticari bir kıymet taşımakta ve geniş bir kütleye iş sağlamış olmasından dolayı bu havalinin nüfususunu toplamış bulunmaktadır. Batı Karadeniz bölgesinde verimli ovalarda yoğunluk artmaktadır ki bu ovaların verimli

olmasından dolayı çevrenin nüfususunu çekmiş olmasındandır. Marmara ve Ege bölgesi toprakların verimli ve yolların sık, iş kaynaklarının fazlalığı dolayısıyla kalabalıktır. Buralarda yoğunluk 50 nin üzerine çıkmaktadır. Akdeniz bölgesinde, Ege bölgesinde gördüğümüz bu yoğunluk Adana ve Mersin gibi verimli toprakların ve geniş hinterlandı bağlayan demiryollarının denize birleştiği yerde bulunan ticari şehirlere inhisar etmektedir.

Doğu Anadolu'da ve İç Anadolu'da verimli ovalar ve demiryolu güzergâhında olan ve geniş bir kütleye iş sağlayabilecek müessesesi bulunan şehirler yoğunluk bölgeleri olarak görülmektedir. Buna misal teşkil eden Erzurum, Sivas, Kayseri, Ankara, Eskişehir hep bu karakteri taşımaktadırlar. Kırıkkale ise temamilen sanayi sayesinde gelişen ve nüfus toplayan bir şehirdir.

Türkiye nüfusunun yoğunluk bölgelerini kuş bakışı gözden geçirdik. Gördük ki, fazla nüfus toplayan yerler ya demiryolu güzergâhında olup verimli topraklar üzerindedir, yahut ta endüstri bölgesi olup geniş iş kaynaklarını havi bulunmaktadır. Çorumun durumunu inceleyecek olursak, arazi durumu itibarile ormanla istebin sınırı üzerinde bulunmaktadır. Bu bakımdan insanı yaşayışı ve gelişmesi bakımından en uygun bir durumu haizdir. Burada çokluk çiftçiye dayanan bir yoğunluk görülmektedir. Bu yoğunluk genel ortalamanın üzerindedir. 25,5 (26). Samsun, Ankara ve Kırıkkale gibi geniş iş kaynaklarını havi yoğunluk bölgelerine yakın olması da buraya özel bir mevki vermektedir. Fakat demiryoluna 120 km. denizyoluna da 170 km. lik bir şose ile bağlanmış olmasından dolayı büyük şehirlerle muvasalayı güç ve sıkıntılı bir hale sokmaktadır. Üstelik geniş bir kütleye çalışma sağlayacak iş

kaynakları olmadığından burası etraftan nüfus çekemiyor, bilakis etrafa nüfus dağıtmaktadır. Bugün şehirli nüfusunun yüzde 10 u diyebileceğimiz bir kütle büyük şehirlerde iş peşinde dolaşmaktadır. Çorum'un 1940 sayımında merkez kazası 21 bin 200 iken 1945 sayımın-

da 20 bine düşmesi bununla ifade edilebilir. Denilebilir ki yukarıda arzettiğimiz durumlardan biri yani, ya tren yolu, ya hut iş kaynaklarından biri temin edilemezse Çorum gerilemeye mahkûm antik bir şehir olarak kalacaktır.

Spor ve Cinsî Terbiye

Dr. Fazıl ERCİYAŞ

Spor ve cinsî terbiyenin noksan oluşu içtimâî hayata çok zarar verir. Bilhassa erkek çocukların ilk gençlik çağlarında muntazam surette spor yapmalarına dikkat etmek lâzımdır. Onları bir takım fena itiyatlara alıştırmadan boş vakitlerini daima spor eğlenceleri ile geçirmelerini ve bundan zevk almalarını mümkün kılmağa çalışmalıdır. Çocuklarımızın spor ve cinsî terbiyelerine vereceğimiz ehemmiyet tahsillerine vereceğimiz ehemmiyetten fazla olmalıdır.

Çünkü birisi sıhhatini ve hayatını alâkadar etmesine mukabil öteki kültürel istikbalini temin eder.

Bunu iki misalle izah edelim : Bir abbabımın çocuğu geçen sene Hukuk Fakültesini

yüksek derece ile bitirdi. Tahsili mükemmel olan bu genç fizikî mukavemetini kıran fena itiyatlara kâpılmış olduğundan bastalandı ve maalesef hayata atılacağı yerde sanatoryuma gitmeğe mecbur oldu.

Diğer bir misal de yine yakın tanıdığım diğer bir abbabımın, lisenin onuncu sınıfına kadar iyi derecelerle sınıfı geçen bir oğlu vardı. Bu çocuk evle mektep arasındaki yoldan başka bir yer bilmez, dersten ve kitaptan başka bir şeyle meşgul olmazdı. Fakat son zamanlarda kendisine bir durgunluk arız olmuştu. Sebebi bilinmiyen tesirlerle artık dersten de zevk almamağa başlamıştı. Kitap okumaktan sıkıntı duyuyordu. Bu cihetle sene sonunda ikmale kaldı döndü er-

tesisi sene yine döndü, ebeveyn çocuklarını hususi bir mektebe verdiler, fakat orada da muvafak olamadı. Doktorlar bu çocuğun akli bir hastalığa yakalandığını söylediler. Lisenin çalışkan talebesi evvelâ haylaz ve serseri olduktan sonra, bu sefer de ana ve babasının gözyaşları arasında akıl hastanesine tevdi olunmuştu.

Şimdi bu iki gençten birinin sanatoryuma, diğerinin akıl hastanesine gitmelerine sebep cinsî tetbiyenin verilmemesi ve ve bunlarda fena itiyatların yer almış bulunmasıdır.

Çocuklarda periodik inat devreleri düşünülebilir. Bunlardan birisi 3 - 4 üncü yaşlarda ikincisi de cinsiyet olgunluğu zamanındadır. Bu devrelerin endogene tekâmül safhalarına tekabül ettikleri düşünülmüştür.

Birinci devrenin âşikâr olarak zuhurü tekâmülün mükemmeliyetine delâlet eder. Eğer birinci inat devresi vazih olarak zuhur etmezse neticeyi biraz

düşündürücü telakki edenler vardır ki bu suretle irade terbiyesi en mühim olan tahrik kuvvetinden mahrum kalmış demektir. İlk inat devresini cinsî hassasiyetin iptidai tezahürü olarak kabul edenler çoktur. Bu devrede çocuğun inadını tahrik edecek sebeplerden sakınmak lâzımdır. Alıştıkları veya zevk duydukları fena itiyatlardan vaz geçirmek için ya çocuğa fena olmıyan diğer bir zevki yavaş yavaş vermek ve ona itiyadını tahrike çalışmak lâzımdır. Veyahut tahdit ile terbiye etmeğe kalkışmak icap eder. Hangisi iyi netice verirse o şekilde hareket tarzını beğenmelidir. Bu suretle çocuğun tam itiyatlara karşı profilaksisi temin edilmiş olur.

İkinci devrede âmirane ve sert hareket yerine mülâyim ve dostça muamele daha muvafıktır. Terbiyevi ihtilâflarda doktora muracaat edildiği zaman doktorun bitaraf olduğu hissi uyandırılmalıdır. Doktorun tavassut rolü ancak iki tarafında

itimadını kazanması sayesinde muvaffakiyetli netice verir. Bu yaştaki çocuklar için ebeveyn daha evvel doktorla görüşürler, bilâhare çocuklarını muayene ettirirken de onları yalnız bırakırlar, aksi halde hem doktor daha açık konuşamaz, hem de çocuk utanır, asabî bir hal alır. Muayene âdeta çocuğu sıkır. Muayene evde değil, muayenehanede olması muvafıktır. Çocuğun cinsî hassasiyet temayüllerinin normal şekilde inkişafını temin için müsait muhitler hazırlamak lâzımdır. Cinsî terbiyenin inkişafında sporun nazim rolü vardır. Metodik tarzda sporlar, spor eğlenceleri duşlar, ve bilhassa su sporları, avcılık ihmal edilmemelidir. Ortamektep yanında yapılmakta olan büyük spor müessesesi ve parkta yapılacağını öğrendiği-

miz büyük yüzme havuzu çok kıymetli bir eser olacaktır. Bu hususta kıymetli valimizin ve belediyé reisimizin gösterdikleri alâka şayanı şükrandır.

Nefsin, cinsin muhafaza ve idamesi, hattâ fert ve cemiyyetin umumi ruhî tekâmülü ve ve beşerî kültürün hepsi cinsî hassasiyetin esası üzerine müstenittir.

Bir takım kıcıklayıcı tesirlerle vaktinden evvel meydana çıkan cinsî inkişafı ruhî ve bünyevî geriliklere sebep olur.

Bu cihetle ikinci gelişme çağındaki çocukları içtimai mahallerden daha fazla spor yerlerine tevcih etmelidir. Bunlar spordan zevk almalı ve kendilerini spora vermelidirler. Bu sayede cinsî ve ahlakî tekâmülü de istenildiği şekilde yürümüş olur.

Derbeyanı Menakibi Âli Osman [7]

Kopya eden: Eşref ERTEKİN

Raviler şöyle rivayet ederlerki Acem ikliminde Tebriz havalilerinde (Devleti Âli Osman Saltanatının) zuhurü şöyle naklolunur ki :

Türkmen taifesinden nam, şan sahibi ve onbin mikdarı güzide er sahibi Nize ve Seyif kabilesi var idi. Acem şahları daima genduden havf ederlerdi. İsmine Ahmed Bey derlerdi. Gayet ile kuvvetli ve şecaatlü melik idi ve sahib kerem ve aklı evvel tedbirde yekta idi. Çünkim Acem Devleti Şahı kızılbaş değil idi. Muhammed Şah derlerdi. Ahmed Bey anın toprağını da olup Muhammed Şah beher sene vakti nevrüzde kırk âlâ at çulu ve kırk adet at verirdi. Gayri nesne ver-

mezdi. Yektedüğü yaylada ve yektedüğü kışlakta eğlenürlerdi. Nagihan Ahmed Bey bir gece rüyasında gedunun göbeğünden bi ağacı münteha zuhur edüb âleme saye saldı ve cemii sayesinde olup hergişi metainı pazarda koymuş. Uykudan uyanub gendi genduye etti bu gördüğüm rüyayı bir âli, fazıl kimesneye tabir ettirmek gerektir deyu fikreyledi. Tebrizde bir fazıl müftü varidi. Ekseri ahali Tebrizin rüyalarını ol tabir eylerdi. Ahmed Bey dahi ana gelüb gördüğü rüyayı haber verdi. Ol dahi Ahmed Beye etti ben senin gördüğün rüyayı tabir eylerim, lâkin benim dahi senden bir recam ver, sende anı kabul ey-

lersen ondan sonra tabir eyleyim dedikte Ahmed Bey dahi söyle göreyim rica nedir, her ne ise can baş üzerine dedikte müftü benim kızım vardır anı nikâh edüb alursanız ricam oldur dedi. Ahmed Bey nola nikâh edelim deyüb ol kızı derhal nikâh edüb ol gece Ahmed Bey gerdek eyleyüb sabahında Ahmed Beyin gördüğü rüyayı şöyle tabir eyledi. Ol senin göbeğünden zuhur eyleyen ağaç ve sâyesinde sâyebanlar oldurni ol ağaçtan zuhur edecek evlatlardır ki anın sâyesinde evlatları padişah olup nice zaman anların sayesinde âlem emanda ve nice şehirleri ve memleketleri fetih eyleyüb ve nice İslâm beyleri ve kâfir beyleri anlara serfuruğ olup nice kal'alar zapteylese gerektir deyüb tabir eyledi ve kızımı anın için nikâh eyledimki belki şah olacak evlâd kızımдан olup biz dahi hayre muvaffak olup ta kıyamete değin duaya mazhar oluruz deyu azim medhü senâ eyledi. Lâkin Ahmed

13

Beyin iki nikâhlısı dahi varidi. Ol avretlerin üçü dahi hamile oldu. Biemri huda ikisinin evlâdı kız olup müftünün kızı oğlan doğurdu. Ahmed Beye müjde eylediler. Bir er doğdu dedikte gayet ile mesrur oldu. Bunun ismi Türkmen arasında böylece kaldı. Ol ecilden Âli Osmana er doğdu oğlanları derler. Emma bunun üzerine bir nice zaman mürur eyleyüb Ahmed Bey merhum olup Erdoğdu yerine Bey olup olvakitte Acem Şahı Muhammed Şah fevt olup yerine Hüseyin Şah olmuştu. Ve bu Hüseyin Şah gayet ile meyyal bir kimse idi. Vaktinde müftüsün azil edüb gayrisin müftü eyledi. Emma mazul müftü gendü genduye fikreyleyüb bu Hüseyin Şahın devletine ve genduye hiyanet murad eyleyüb gendü genduye bir fikri şeytan eyleyüb bir mushafı şerifin bazı yerlerini tağyir eyleyüb ol mahalde bir büyük ağaç var idi. Ol ağacın bir dalını iki şak edüb tağyir eylediği mushafı getirüb ol şak

(*) Bu hikâye Çorum Milli kitaphğında 1292/131 No. da kayıtlı bir yazma kitaptan alınmıştır.

olan mahalle koyub gereği gibi muhkem bağlayub bir zaman mürur eyledi. Sonra gelüb zühur eyleyüb ittiki ben rüyamda gördümki bu bizde olan mushaf yanlış imiş. Lâkin şol ağacın için bir sahih mushaf var imiş deyu şahı izlâl eyleyüb şah Hüseyin ve cemii erbabı divanı olmahalle cemeyleyüb ağacı kestiler. Ol tağyir olan mushafı çıkardılar. Mukabele eylerler vakıa bazı yerleri ve bazı kelimeleri uymayub hilaf emma Hüseyin Şah, ulemanın büyüklere ihtilâfa düşüb bazıları hilâf yol tutarlar. Ol müftü Hasan Kâşi dedikleri hain idi. Böyle dek ile Hüseyin Sahı izlâl ve devleti hizlane düşürüb çünkü Acem devleti bu güne oldu Erdoğdu dahi hali bilüb böyle şahin memleketinden hayır yoktur, iyusu bu memlekette her memlekete varub vatan eylemek gerek deyu kavmini başına cemeyleyüb müşavere eyledilerki kalkub Rum memleketinden bir mahalle mesken eyleyelim dediler. Velhasıl sekiz

bin mikdârı adem ile göçüb Rum memleketinde bir mahalle geldiler. Bir düz sahra ortasında bir dağ üzerinde kala kaderinden bir kayacık çevrilmiş anda ol sene sakin oldular. Ol mahalde Erdoğdunun bir evlâdı oldu, ismine Osman dediler. Hâlâ ol mahalde Osmancık deyu isim tesmiye olundu emma Erdoğdu bir bahadır idikim on senede Rum vilâyetini Filibe beğinin başına dar eyledi. Şehirleri urdu ve niçe kâfirleri helâk eyledi. Gittikçe kuvvet ve şecaat sahibi olub namı çıktı emma ol sene Erdoğdu merhum olub yerine Osmancık Bey oldu. Temam yirmi yaşında oldukta âlem genduden havfeyleydi. Osman böyle kefare ile cenkeyleyüb dursun. Bizim hikâyetimiz Mulla Hünkâra geldi:

Raviler şöyle rivayet ederlerki; Diyarı Horasandan derviş abasile azim, Medinei Münnevverbe dahil olub Ravzai Mutahharai Hazreti Peygamberin şebekesi yanında genduye

nevim galebe edüb rüyasında Fabri Kâinatı gördü. Ayağına düştü. Ol Hazreti Peygamber gendusuna etti varub Rum vilâyetinde Sultan Alâeddin yanında sakin ol deyu tenbih eyledi. Derhal uykudan bidar olup Ravzai Mutahhareye tevecüh eyleyüb vedâ eyledi. On gün yola revan olup günlerde bir gün cuma günü gelüb Konya şehrine dahil oldu. Şehre geleüb camii şerife varub cuma namazını eda badessalât genduyu bir köşede gizler emma ol gece Sultan Alâeddin gedu rüyasında gördüki bir pir gelüb genduye etti camii şerifte bir hırka poş kimesne vardırki ana gayetle ikram eyleyüb yanından bir an dur eyleme deyu tenbih eyledi. Oldem Alâeddin hâbden uyanub sabaha muntazır oldu. Çünkü sabah oldu. Varub Sultan Alâeddin tebdil came olub ol camia varub gördüki bir köşesinde bir hırka poş aziz gendu haline meşgul oturur. Yanına gelüb selâm verdi. Oldahi aleyke alub Alâed-

din etti hoş geldin ey aziz deyu tâzim, ikram eyledi alub hanesine götürdü. Bir eyyam Sultan Alâeddin ile gazalar eyledir ve Mulla Hünkâr gendu için gaza malından bir mahalde bir hücre bina eyleyüb mahfi anda ibadet eylerdi. emma Sultan Alâeddin gayetle ihtiyar olmuştur. Günlerde bir güne genduye marazı mevt erişüb gendunun fevt olacağını farkeyleyüb Mulla Hünkârı ve sair ulemayı katine cemetti. Allahü Alem bize mevt karip oldu. Yerimize kimi bey eylemek mağkuldür dedi. Oldem cümle ulema ettilerki Padişahım ehli islâm beylerinin cümlesinden behadur ve ve cümlesinden kuvvetli ve kâfirlere şimdiki halde tiğginin menşuriyeti okumuş söğüt dağında olan Erdoğdu oğlu Osmancık Beyinden gayri müstehak bey yoktur, mağkulü oldur dediler. Bir mektub yazub Osman beye bir mektub ile irsal eyleyüb beye mektub vardı. Nola deyüb gelmede emma Alâeddin

merhum oldu. Mulla Hünkâr yerine onbeş gün kaim makam oldu. Osmancık Şevket dağında olurdu, genduye haber gitmişti. Gelüb Konyaya dahil olup Mulla Hünkâr Osmancığa tabıl, âlemi teslim eyledi. Hicretten 699 sene sonra Osmancık cülus eyledi. Bir zaman etrafında olan kâfir beylerine kılıç urub kâfir beyleri genduden havfe düşüb Osmancığa bac, haraç verir oldular Nice zaman böylece küffar ile harbedüb nice memleketleri ve ni-

ce şehirlerin fethi genduye müyesser oldu ve bir oğlu oldu. İsmi Orhan kodu. Şecaatlü şehzade idi. Yirmi üç yaşına vardıkta pederi ihtiyar olmuş idi. Bir gün Orhan hanı katına davet eyleyüb ben varub silei rahmeyleyüb gelince yerime otur, hükmü hükûmat eyleyüb reaya ve fukaranın mesalihlerini gör dedi. Olda başüzlerine nola deyüb oğlu ile vedağ eyleyüb yola revan oldu.

(Devam edecek)

Derleyen : EŞREF ERTEKİN

Bektaşî Şiir ve Nefesleri

(Kul Cenân sordu)

(Mansur Abdal söyledi)

Evvel dünyaya kim geldi
Gelindi Mansur haber ver
Gelsin mana dinliyenler
Hak mevahile kânidir hu

Kaçan bin yıldır dururdu
Ya bu kandili kim kurdu
Evvel dünyada kim öldü
Gelindi Mansur haber ver

Yüzbin yıllar kandil durdu
Kandili dünyada Hak kurdu
Evvel dünyada Habil öldü
Evvel âhir fanidir hu

Ya kim çaldı evvel kalemi
Ya kim aldı evvel selâmı
Ya kim çevirdi âlemi
Gelindi Mansur haber ver

Cebraîl çaldı kalemi
Peygamber aldı selâmı
Yılan çevirdi âlemi
Kuyruğu duşmandır hu

Çarhı zalime bakmadı
Ay yüzünden nikap nedir
Din ve imana ikap nedir
Gelindi Mansur haber ver

Aslandır ayın nikabı
Jengi dildedir Hâbı
Hayadır imanın kabı
Mümünün virdi odur hu

Âşık nedir maşuk nedir
Cihanda yaraşık nedir
Âşıkın ateşi nedir
Gelindi Mansur haber ver

Ayda günün âşıkıdır
Günde ayın maşukudur
İki cihan ışığıdır
Sultanın nurüdür bu hu

Arş nedendir kürsi neden
Âşika o ders nereden
Kâzım adlı kuşta neden
Gelindi Mansur haber ver

Arş cevherden kürs cevherden
Âşika o ders cevherden
Kâzım adlı kuş cevherden
Habibin aşk odur hu

Ay nedendir gün nedendir
Din nedendir iman neden
Okunulan kur'an ueden
Gelindi Mansur haber ver

Ay nurdendir gün nurdendir
Din nurdendir iman nurden
Okunulan kur'an nurden
Hakkın kelâmıdır bu hu

Ya kimdirki eti yedi
Ya kimdirki anı dedi
Ya nedir kur'anda geldi
Gelindi Mansur haber ver

Hızır içti âbı hayat
Ömür geçti saat saat
Gökten inen (kulhüvallahüahed)
Kur'anda gelübtür bu hu

Ya nedir ol balığın adı
Ya nenin üstünde durdu
Ya ne denlüdür kanadı
Gelindi Mansur haber ver

Mim durur ol balığın adı
Kanadı üstünde durdu
Yüz seksen bindir kanadı
Öküzün menzildir hu

Ya neden yarattı öküzü
Ya neden tırnağı gözü
Ya nedenlu var buynuzu
Gelindi Mansur haber ver

Sun'undan yarattı öküzü
Altından tırnağı gözü
Mağriple meşriktir buynuzu
Yaradan mevlâ ganidir hu

Mümkünmi hicrana yandır
Bülbülüm gülşene kondur
(Kul Cenân) üstadın kimdir
Gelindi Mansur haber ver

(Mansur Abdal) dünya fâni
Amel işle özün tanı
Mevlâm yaratmış cümle insanı
Dünya bir mihnet evidir hu

Mersiyei İlhami (*)

Kül gibi ibrak olan bu matemın suzanına
Hazreti Hasan Hüseyin düşmüşem efganına
Rüstehiz eyyamı sankim Kerbelâ hengâmına
Ne hakaret kıldılar ol dü cihan Sultanına
Ehli Kûfe olmadılar sözlerinde sadıkın
Çünkü gelmişti efendim Kerbelâ meydanına
Leşgeri hariciler tığını uryan eyledi
Düştüler ol pehlivanlar yezidin ummanına
Ey adüvullah ezalim Şimri Mülcem ey lain
Nice kıydın canlara canan olanın canına
Zâr eder üftadeler seb'i sema insü melek
Ruyi arzı boyadınız Şah Hüseyin kanına
Kurretül aynı Resulü kıldınız çü siz şehid
Lânet olsun ol adüvullah yezit mervanına
Ehli Beyti eylediniz balk içinde şermesar
Bakmadınız ol nisaler ahine efganına
Bu sitem kalmaz size Hakdır azizü züntikam
Yarin ol şehzadeler şekva eder Sübhanına
Ey havariç sen hele ruzü ceza olsunda gör
Nice kastettin ulu Peygamberin hubanına
Nice handân oldun ey har çeşmi islâm kan döker
Lânet oku Şah Hüseyin ibni Ali düşmanına
Fatıma hıyrünnisa hunlupirahen alup
Vah Hüseyinim der fiğan eyler Hakkın divanına

Sabrı kıl (İlhami) Vallahi yühubbüsabirin
Hak Tealâ davet etti anları Cennatına

(*) Kırşehirli olan bu âşık hakkında kıymetli bilginlerimizden Bay H. Cevat Tarım bir eser yayınlamıştır.

(Halimî)

Mustafanın yarigarı Hayderi düldül süvar
Namei şiri hudadandı ezelden aşikâr

Hem Hatice mahremi oldu Resulü girdigâr
Bizateyni min Resuldür Haydara Fatıma yar
Lâfeta illâ alilâ seyfe illâ Zülfükar

Ceddi paki Ahmedin kaimmakamı Şah Hasan
Nuri zati enverindendir bu zati zül menen

Suzei elması zehrab ile can verdi Hasan
Aşk yolunda boynuna bağla bu yolda sen resen
Lâ feta illâ Ali lâ Seyfe illâ Zülfikar

Pus kıldı gerdeninden Şah Hüseyin Mustafa
Reşte zahir oldu vechi gerdeninden pür zıya

Şimri melun gerdeni pakine bastı bihaya
Bu hakaretler yaraşmaz zatine ey mah lika
Lâ feta illâ Ali lâ seyfe illâ Zülfikar

Şahı Zeynel Âbidindir ol imamlar serveri
Şah Hüseyin yadigarı şehribanın enveri

Şah Muhammed bakiri bedriddücanım gelberi
Şahı Cafer bendesi oldum gulamı kemteri
Lâfeta illâ Ali la seyfe illâ Zülfükar

Şahı Kâzım hefti meizer kıblegâhı mümünan
Şah Ali Musa rızadır ruhu paki kudsiyan

Şah takıyyü ba nakidir padişahı dü cihan
On iki şehzadedir virdi zebanım her zaman
Lâ feta illâ Ali la seyfe illâ Zülfükar

Askeridir Şahı Sultanı zemin arzu sema
Şahına levlâke fûrkan indi haktan innema

Ayeti nasrın minallah geldi taba kul kefa
Arşı âzamda melâik vird ederler daima
Lâ feta illâ Ali la seyfe illâ Zülfükar

Hucceti kaim Muhammed mehdidir sahip liva
Darbı tığından havariç cümleten bulur fena

Zikri tesbihin edenler buldu rencine deva
Zâkirim zikri dilimde söylerim suphü mesa
Lâ feta illâ Ali lâ seyfe illâ Zülfükar

Bu (Halimî) babı ihsanına geldim el'aman
Rusiyahim boynu bağlı çakirinim bigüman

Madeni cudi sahasın meded ey şahı cihan
Sen şefaât kânisin lutfet eya günci nihan
Lâ feta illâ Ali lâ seyfe illâ Zülfükar (*)

(Nesimî)

Merhaba hoş geldin ey dildar hoş gördük seni
Hoş müselsel bir güzide yarı hoş gördük seni

Doğrusu müştak idik cânâ lebi didarına
Ey yüzü nerkis gözü mestane hoş gördük seni

Geldiğin çün âfitâb kendininçin mahitâb
Haliya ey kevkebi seyyare hoş gördük seni

Müddeiler tağnederler firkatinde haline
Biz dahi ey gözleri ayyar hoş gördük seni

Derdimend oldu meğer miskin Nesimî sizinen (1)
Ey visalin derdime timari hoş gördük seni

(*) Bu beşli kasideyi (Dertli) altılı olarak yazmıştır.

(1) Siz ile demektir. Çorum şivesidir. Bu Nesimî meşhur Nesimî olma-
yub Çorumlu bektâşi Nesimî olduğu anlaşılmaktadır. Nesimî divanında bu
şiire tesadüf edilemedi.

Diğer Bir Mersiye(1)

Geldi çün mahi Muharrem aşikan geysün siyah
 Payi Hüseyini çekti ol royi zeminden padişah
 Matemini tecdit edenler isteyenler hayrihah
 Etsün hem âli abaye eylesinler ahü vah
 Payei arşta dahi etti felek feryadı ah
 Çeşmi dünya nem dolub yumdukça ağlar sâli, mah
 Bil aduyi ehli beyti hanedandır ol yezit
 Şefkatinden Mustafanın eyledi kat'ı ümit
 Cümleye mübah iken kesti Furat âbin pelit
 Nurü çeşmi Mustafayı kıldılar susuz şehit
 Payei arşta dahi etti felek feryadı ah
 Çeşmi dünya nemdolub yumdukça ağlar sâlimah

(Hakimî)

Ey dilâ mahi Muharrem mahı nev geldi sait
 Vaciptir tutmak gazasının nesli hak oldu şehit
 Tutmayanlar bu kazayı şübhesiz kaldı bait
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit
 Macerayı Kerbelâyâ girye etti şemsi mah
 Mümününü sadık müvahhit eyledi feryadı ah
 Hazreti Zeyneb hazin olub ciğerden çekti ah
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit
 İnsü cinni hem melâikler gaza keşideder
 Hazreti Sâra Hatice çün gaza keşideder

(1) Bu mersiye'nin ahiri olmadığından kime ait olduğu anlaşılamadı

Asiye Meryem ve Zehra bil gaza keşidedir
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit
 İşi işaretle velime cümlesi olur haram
 Tabii mervanidir ol günde şaz olur hiram
 Mümününü müslimine farz gaza olur meram
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit
 Hurmeti cediti nebisin tutmadı melun yezit
 İttifakı eylediler hem benan melun abit
 Ceyşi sepehsaları yezit amri melunü pelit
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit
 Ümmetiyiz Mustafanın deyü bühtan ettiler
 Ali aba re'si azizin anda galtan ettiler
 Nesyi ahit eyleyüben küllü tuğyan ettiler
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit
 (Hakimî) kabil değil bu şerhi eylemek beyan
 Tut gazayı Kerbelâyı vacip hak bilmek ayan
 Sen muhibbi Haydarisen farzdurur etmek figan
 Mümün isen hun döküb kan ağla eyyamı şehit

(Gazeli Mevcî)

Düşmüşem ben desti Şire şiri yezdanım yetiş
 Kal terabhüm halime ey âli imranım yetiş
 Dest uruben Zülfükare şahı merdanım yetiş
 Evliyalar serverisin piri piranım yetiş
 Zikri fikrimsin hemişe nurü rahmanım yetiş
 Kimseden ummam şefaati desti dâmanım yetiş
 Ruzü şeb aşkın firakile akar çeşmim seli
 Soyunub Abdal misali gezerim ahar deli

Seyrim içinde dedi bana Hacı Bektaş Veli
Halini arzeden bilsün kim Celil Cebbar Ali

Zikri fikrimsin hemişe nurü rahmanım yetiş
Kıl terahhüm halime ey âli imranım yetiş

(Mevciya) razı hakikat remzinin sırdaşile
Çün tarikat ehlinin bir sevgili kardeşile

Tekyei aşk ile sufi men cevahir taşile
Davayı beyhude kılmam âşıkı beктаşile

Zikri fikrimsin hemişe nurü rahmanım yetiş
Kimseden ummam şefaati damânım yetiş

(Turabî) (1)

Şerbeti mevti içirdi akıbet devran bana
Vakti saat erdi mühlet vermedi devran bana

Var ümidim kat'ı dest etmem tutup dâmanını
Merhamet şefkat kılar elbette şah merdan bana

Mahlasım derler (Turabi) isim (Elhacı Ali)
Post nişinlik hizmetin hak eyledi ihsan bana

Vüs'atin elde iken söyle dedi tarihini
Hame destimde işaret eyledi bir can bana

Şer mesarım rusiyah cürmümle şahim el eman
Pir hünkârım medet kıl eyle bir derman bana

S E N E 1285

(1) Meşhur Turabi divanında bu şüre tesadüf edilmiyor. Bu Turabinin diğer bir Turabi olduğu anlaşılıyor.

Canikli Ali paşanın ıslahat lâyihası

Canik muhassılı firari Vezir Ali Paşanın fâtanet ve şecaatin-den bahsolunmıyarak idarei devlet ve mukabelei âdâ zımında kırk yedi nevi muh tevi tertip eylediği tedbir risalesidir. [1]

1182 tarihinde vaki Moskova seferinde zuhur eden hadiseler tedbirlerde ve derunlarda noksan olduğu basebiyledir. Elan bağdadın gaitesi dahi buna kıyas bir manadır. El-hâletü hazihi tedbir hususunda âlem mütehayerdir. Gerçi t a k d i r i i l â h i böyle imiş

(1) Çorum Milli Kütüphanesinin 861/156 sayısında kayıtlı olup tarih kitaplarında adı geçtiği halde şimdiye kadar basılmıyan ve nüshaları pekaz bulunan bu lâyihamın aynen neşri tarih bilgisî bakımından faydalı görülmüştür. Baskısı sona erdiğinde ayrıca Hacı Ali Paşanın hal tercümesi yazılacak lâyihadaki özel kişi ve yer adları hakkında gerekli açıklamalar yapılacaktır.

amma bundan sonra dahi bu minval üzere hareket olunmaz ise Badattan kat'â faide olmadığından başka sırrı müddeamız olan kübera hazretlerinin hasretle ciğeri pürhun olub bu bir ye'si matem ve elemidir. Hak Cellevealâ hazretleri evliyalar hürmeti için bilcümle ehli islami ve şevketli ve kudretli padişahı âlempenah efendimiz hazretlerine tasarruf ve fırsat ihsan edüb âdâyı din üzerine mansur ve muzaffer eyleye. Matekaddemden berü gerek islâme ve gerek küffare ve acem ferzentlerinin hud'aları meşhur ve mütevatir iken naceb zintkerim han dedikleri meçhulel neseb bir kızılbaşı

betmaâşin kizbi sarihine itimat ve itibar edüb Bağdat valisi Ömer paşa gibi nam ve şan sahibi bir vezir zayi oldu. Şimdi Bağdadda bir ihtilâf verdi ki: gerek serasker ile ve gerek sair levazımatı seferiye ile ve îânet ve imdat etmesi mutasavver değildir. Ve Bağdat valisi dahi hıfzına kaadir olamaz Zira bundan aksay murat bundan akdem Mustafa Paşa ve Abdi Paşa ve Mustafa Paşa ve Halil Paşa Eşte Yunus vezir Bağdada memur olub gittiklerinde ve gerek müşavere ve ittifaklarında, gerek maiyetlerinde mevcut olan sunufu asker gerek ahali Bağdat ve gerek taifei kızılbaş hallarını aynelyakin müşahede ettiler ki: Bu ümuru cesimeye tayin olunan paşalar mesmuumuza göre aslâ Bağdadın bir nizamına mukayyed olmayub ve ağdânın def olamaması hususuna ihtimam etmeyüb Ömer Paşa merhumun mal ve eşyalarını birtakrip ile ahiz ve kabzederiz de yu tamağı hamlarına düşüb bi-

rer behane ile kâh Bağdat ahalisini tekdir ve kâh vaat veit ile celbi kulûbe düştüler. Buna dahi kapaat etmeyüb Abdi Paşanın ve Mustafa Paşanın hilâfına Bağdat ahalisine sırran ve alenen ifade israf ettiğini haber alub Mustafa dahi Abdi paşanın hilafı tarafına düştüğün ahali Bağdat ve gerek kızılbaş taifeleri paşaların bu makule kıyl vekal ve cidakları mürret Ömer Paşanın emval ve eşyasının ahiz ve kabzolunması için olduğu malumları oldukta Bu takrip sözlerinde nüfuz ve şanlarında halâvet ve mehabet kalmayub ıyazenbilâhi taalâ Bağdattan meyusen avdet etmelerine sebep oldu. Ezcümle zuhur eden hadiseler devleti aliyyenin noksan tedbirinden neş'et etmek gerektir. Zira aklımızca bu bapta deriz ki: Evvelâ Bağdat Valisi Ömer Paşa zintkerim hanın hiyaneti ve Basra taraflarına destraz ve tasallutunu kirâren, mirâren, firade, firade tahrir eyledi. Zintkerim han dedik-

leri hilebaz kızılbaş derununda muzmar olan mel'anete takviyet vermek için ben asıl devleti aliyyenin kemter kuluyum. Bu makule hareketi nâmarza bir türlü haddim değil iken mücerret Bağdat valisi Ömer Paşanın hareketidir diyerek cibilliyetlerinde merkûz olan hileyi fiile çıkarub bu iki tarafın kıyl vekal ve cenk ve cidali ne gûna olduğu tarafeynin sıdık ve kizbi malum olmadığından tathir ve temyizi zımında devleti aliyye ne hoş tedbir eyledi idi. Bu tedbirin bilafi Zintkerim han tarafına giden elçiden mi sirayet eyledi, yoksa Mustafa Paşadan mı zuhur eyledi? Devleti aliyye bilür. galiba lazim olacak tedbir bu idi ki Ömer Paşa merhumu bir tarafa defettikten sonra Zintkerim han dedikleri mezhebsize denile ki biz Ömer paşayı defeyiedik amma sen dahi sözünde rasihdem ve cevabında sabit kadem olub Basrada olan askeri geri çeküb Bağdat etrafından abzolunan esir-

leri itlak eyle deyü teklif iktiza ederdi. Bir takrib ile sıdık ve kizbi malum olur idi. Filhalka eğer sadakati zahir olursa olvakit Ömer Paşayı defi iktiza eder idi. Bu takrib ile definde inat ve muhalefet eder ise ol zaman katlolunmasına mübaşeret mani değil idi. Eğer ısrar etse bile duşman sözü ile bunculayın nam ve şan sahibi vezir katlolunmak lâyük değil idi. Zira ademlerin katillerinde bir kaç türlü hüccet vardır. Bir hücceti budur ki evvelâ ağdayı devleti aliyye zafını anlıya saniye. itaat yüzü gösterse bile duşman sözü ile memleket padişahı fitneye bais olacak şeyden hazer etmek lâzımdır. Biz kendi karihamızdan böyle müşahede ettiğimizden başka bundan akdem Bağdat ve Basrada ikamet eden bazı zabitan ve bazı Bağdat kapılarında keşt ve gûzar eden umur görmüş etbaların tariflerinden ol hevalilerin keyfiyeti halına muttali olduğumuz kadar işbu mahalle kay,t ve tahrir olundu.

Kırım ikliminin bu makule ihtilali ve gerek Tatarın perakende ve perişan olmalarının sebebi bir iki husustan neşet eyledi. Birisi budurki mazul hanların ve sultanların rumelinde ve İstanbulun kurb ve civarlarında çiftlikler tedarik ve peyda etmelerile esrarı padişahiye gümbegün vukuf tahsil edüb ricali devletten dost peyda ettiklerinde devleti aliyyeden ne takrip hissemend oluruz ve ne gûna şan buluruz diyerek destdirazliğe başladılar. Evvelâ cizyedarlara ve saniyen teklifi padişahi ile oltarafa memur kimesnelere yedlerinde olan senedatı icra ettirmediler. Cizyedar olsun sairleri dahi buna kıyas bu keyfiyeti devlete arz ve ifade ettiklerinde ne yapalım bir han bulunmuş bu misüllü cüziyat makulesi için teftiş ve tekdir etmek münasib değildir. Deyu iğmaz ve ihmal olduğundan sair sultanlara dahi sirayet ve fürce bulub her birleri bir gûna kizip işlere şürü edüb kâh dev-

leti aliyyeden kendilerine pent ve nasih ve kâh tehdit ve tekdir yüzünden tahrirat varit oldukça kâh itaat yüzünden cevap kâh geçinmek aczinden şekva ederek işlerini bir dereceye yetirdiler ki devleti aliyye sıkletlerinden iğmazeder olduklarına dahi kanaat etmeyüb Deli orman ve Dobruca nam mahal-lerin hırsızlarını başlarına cem edüb kâh celâlet ve kâh saltanat yüzünden hareket ve itaat muamelesile ricali devlet ile hukuk ve dostluk peyda ettiklerinde birtakrip hanlık rütbesine nail olup Kırım azimet ettiklerinde bir alay ecnası muhtelifeyi başlarına cemedüb kimi mirze ve kimi sultandır diyerek zâti cibilliyetlerinde mermuz olan hareketi fiyle çıkarub kâh devleti aliyyeye kefe paşasından şikâyet ve kâh etraf ve eknafa tasallut kâh şuna buna rütbe ve mansib veriniz deyu inha ederek velhasıl böyle gerek şöyledir diyerek Hanlık rütbesine oturub devleti aliyyeye m'istevli oldular.

Devleti aliyye dahi bunların bu makule hareketlerinden bil'iktiza kâh tahriratlarına müsaade kâh nüvâzişane eda ederek müsameha eder oldular. Bazı zevilukul kimesneler devlete bunların bu gûna hareketleri münasib değildir deyu haber verdikçe Bak ağa bir taraftan bir düşman zuhur ederse bunlar badibeve askerdir. Devleti aliyyenin azim işlerinde ve cesim hizmetlerinde bulunurlar deyü hatmi kelâm ederlerdi. Geçti müddei ve müdde aleyhin cevapları haktır emma matekaddemden hizmetleri malum. Lâkin olvaktin hali başka ve ol zamanın hanları ancak kendi umurları ile meşgul idiler. Şimdiki hanlar heman devleti aliyyenin hıdem ve hışemi misüllü hareket etmek sevdasında olub bilküllüye umurü tatarı terkettiklerinden zümrei tatar dahi fırka fırka olub hanlarını bilmez oldular. Bu mazarratlarını ne devleti aliyye fikretti ve ne han olanların vazifesi oldu. Bu vaktimizi boş

geçirelim demeğe başladılar. İnsaf ile muamele olursa cüziyat makulesi işten ne gûna hadise zuhur eyledi ki ehli insafa ayandır. Evvelâ sefer vukuunda işe yarar deyu müddei ve müdde aleyhin cevabı üzere tatarın ne faidesi oldu belki düşmanın fürce bulmasına sebep oldular. Lâkin mazarrat mukaddema fikretmiş olsalardı Tatarın her veçhile devleti aliyyeye zararı olmadığından kat'i nazar çok faydaları müşahede olunurdu. Evvelâ devleti aliyye bir iki yerin gerek ihtilâlinde ve gerek ricasından begayet hazer etmek gerek idi. Evvelâ Bağdat ve Mısır ve iklimi Kırım bunlar her ne kadar devleti aliyyenin ziri destinde ise dahi uslubü hakimane üzere hareket olunmaz ise faidelerinden zararları çok olur. Zira Bağdat serhaddi İran ve Mısır nihayet araptır ve iklimi Kırım hududu küffardır. Üç yerin gerek nizama dair ve gerek şefaathine ve gerek nizamına gayet de mülâhaza ederek hareket ve cevap vermek iktiza eder. Zira bunların iradı

mazarratlarını defetmez. Bu üç iklimin birisinde bir hadise zuhur etmek lâzımgelse kati çok hazine sarfolduğundan kat'i nazar kati vafir dikkat ve ihtimam lâzımdır. Tatar gibi bir badihava askerden dir olundu ve Kırım gibi bir iklim gitti. Kırımın mazarratı bundan sonra zuhur eder ki milleti sairenin hareketi zuhurunda Moskov keferesinin dostluk yüzünden şöyle bir tahriratı gelir ki devleti aliyye ile meyane-mizde olan dostluğumuz kadimdir. Mademki nakzı ahit zuhur etmedikçe bizden etmez deyu iğfal ederek mülâyemet yüzünden bazı nâhemvare tek-lif ve rica eder olur. Ricasına müsaade olunmak lâzım gelse vaktile mazarratından hali olunmaz ve ricasına müsaade olunmamak lâzım gelse nakzı ahit bizden olmuş olur. Müsaade olunsa mazarrattır. Zira küffarın yirmi otuz pare teknesinin Akdenizden Karadenize ve Karadenizden Akdenize gezmesine ruhsat verildi. İptida dost-

luk yüzünden şunu rica ederki sizin filân ile cenginiz var. Bana ruhsat verin gerek zahire ve gerek sair levazımat âsitaneye ve orduyu islama ve Anadoluya götürüb furuht edeyim. Ticaretim olursa bile ehli islama hizmet etmiş olurum deyü fayda yollu rica eder. Ricasına müsaade olmamak lâzımgelse hiyanet yollu harekete başlar. İki tarafına sefer müşküldür deyü bizzarur müsaadeye muhtaçtır. Müsaade dahi faide vermez, müsaade olmak lâzım gelse zararı külli olacağına ıstibah yoktur. Zira (Elküfrü milletün vahidetün) demişler. Bu Kırım davası bir mazarratı azime oldu. Bir türlü mazarratından halâs olunmaz. iptidai emirde mazarratının birisi Moskov keferesi hareket etmek iktiza ederse İslamboldan def'i mazarratına şüruğ olunmak iktiza eylese tatarın faidesi olmaz belki zararı olur. Zararı budurki yeni kale sebeble Azak Denizine malik ve Kılburun sebebiyle Aksuya malik

ve Karadeniz kabzai tasarrufuna geçmiş olur. Böyle olunca İstanbuldan ne faide olmuş bu zikrolunan üç yerin ihtilâhında dahi şöyle dursuu ol mahallere giden emirler ve gerek tahriratlarına düşmana sereşte verecek cevap olmalı ve ne kendi şaşlarına noksan gelmiyecek cevap yazmalı, her tarafı mülâhaza ederek tahrirat böyle iktiza ettiğinden kat'an ol tarafa bazı husus ile gidecek ademlere dahi dikkat lâzımdır. Evvelâ devleti aliyyenin şanına noksan gelecek cevap ve hareket eyleme saniyen kendinin evza ve etvarı pesendide

ola. Zira kişinin hali hizmet-kârından malumdur demişler. Bu üç yerin ümurunda begayet dikkat lâzımdırki sonu bu dereceye varmıya. Evvelâ Bağda da gerek imdat olsun ve gerek nizami olsun begayet müsted olub külliyetli imdat ola istima olunan bu ki imdat ve hazine matlub ederlermiş velâkin belli başı adem gelmesin. Yalnız hazine ile meçhul ademler gelsün demeleri bu dahi ise muvaffak olunmamağa delâlet eder. tarafeyn de bu makule vesvese olunduktan sonra ne iş memul olunur.

(Soru Var)

1947 yılı C. H. P. Sanat Mükâfâtı
PIYES MÜSABAKASINA KATILMA ŞARTLARI

- 1 — C. H. P. Sanat mükâfâtı piyes müsabakalarına katılmak isteyen piyes yazarlarının eserlerini 1947 yılı Ocak ayının 15 ine kadar Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğine vermiş olmaları veya bu eserleri bu tarihe kadar taahhütlü olarak posta ile göndermiş bulunmaları şarttır.
- 2 — Eserler eğer basılmış değilse, kâğıdın yalnız bir yüzüne yazılmış olmalı ve iki nüsha olarak gönderilmelidir.
- 3 — Müsabakaya 1940 yılından sonra yazılmış ve basılmış veya basılmamış, oynanmış veya oynanmamış yalnız telif eserler kabul edilecektir.
- 4 — Gönderilen eserlere rumuz konmayacak, sahiplerinin açık isim ve adresleri bulunacaktır.
- 5 — Müsabakada birinci gelene 3000, ikinci gelene 2000 ve üçüncü gelene de 1000 lira mükâfat verilecektir.
- 6 — Eserleri tedkik edecek olan Jüri heyeti, C.H.P. Genel Sekreterliğinin muracaatı üzerine İstanbul Üniversitesi, Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Devlet Konservatuarı ve İstanbul Şehir Tiyatrosundan seçilecek üçer zat ile C.H.P. Genel Sekreterliği tarafından bu alanda tanınmış şahsiyetler arasından doğrudan doğruya seçilecek üç zattan müteşekkil olacaktır.
- 7 — Müsabaka neticesi 23 Şubat 1947 pazar günü ilân edilecektir.
- 8 — Müsabakada derece kazanan eserleri bastırmak, Halkevlerinde ve Halkodalarında temsil ettirmek hakkı C.H.P. Genel Sekreterliğine ait olacaktır. Yazarı isterse eserini Halkevi dışında temsil ettirebilir.

Muzafferiyeye Müderrisi Seyyid İbrahim'in vefatiyle
vazifenin bilvekâle oğlu İbrahim Hakkı'ya
Tevcih Beratı

No. 428

Çorumda vaki Muzaffer Paşa Medresesi müderrisliğine mutasarrıf olan İbrahim efendinin vukuu vefatına mebni mahlulundan ve mahdumu İbrahim Hakkı yirmi dokuz yaşında olup sinni mühele müsaid olmadığından okuduğu fünunun müderrisliğe kâfi olmayacağından ciheti mezkûrenin müftii belde Tahir ve Dersiamdan Osman ve Mehmed Nazif ve Mustafa Hilmi'ye iştiraken tevcihi ba muharreratı mahalliye inha ve iş'ar olunmuş ve kendusi altı sene müddet esir firaş olup tahsili natemam kaldığından bahsile münasip mühel ile tarafından bir naip tayin olunarak emri tedris ifa olunmak üzere mezkûr müderrislik cihetinin uhdesine tevcihi müteveffayı mumaileyhin mahdumu İbrahim Hakkı tarafından ba telgraf vuku bulan istida üzerine tedkikatı lazıma ledeyilicra mezkûr müderrislik ciheti müteveffayı mumaileyhin uhdesinde olduğu kayden anlaşılarak keyfiyet mahkemei teftişe ledeyil havale müsted'iyi mumaileyh medresenişin talebeden ve elyevm tariki tahsilde olup mukaddema müddeti medide esir firaş bulunduğu ve mukaddimatı ulümü tahsil ettiği mütehayyizanı beldeden malumül esami zevatın tahriri ve telgrafı şhadetnamelerinden müsteban olup olveçhile mumaileyh İbrahim Hakkının medresenişin talebeden olduğu ve Mukaddematı ulümü tahsil eylediği ve mazereti mezkûresine mebni ikmali tahsili teahhür ettiği tebeyyün eylemiş olmağile mumaileyhin mazereti müddetince ikmali tahsili için imbalile emri tedris binniyabe ifa ettirmek üzere ciheti mezkûrenin uhdesine tevcihi nizam ve teamülüne muvafık bulunmuş olduğundan emri tedris için naip intihabının mahalline ihalesi şimdiye kadar olduğu gibi maslahatın teahhürünü ve

emri tedrisin bir müddet daha tatilini mucip olacağından binniyabe tedris edecek zatın buraca kararlaştırılması lâzım gelmiş olmağile bu surette elyevm Muzaffer Paşa Medresesi müderrislik cihetinin müteveffayı mumaileyh İbrahim efendinin mahlulünden medresei mezkûrde bilvekâle tedris etmekte bulunan ve cihat idaresinden muhreç kayid mucibince Çorumda Şerife Fatma hanım binti Mehmed medresesinde baberat müderris olup ehliyeti mütehakkak olan ulemai mahalliyeden Mehmed Arif bin Mehmed zide ilmühu altı sene müddet mühel hitamına kadar edayı hizmet etmek üzere müteveffayı mumaileyhin oğlu müstediye mumaileyh işbu rafii tevkii refiişşanı hakani İbrahim Hakkı zide rüştühu uhdesine tevcih mahkemei mezkûreden tanzim olunan ilâm ve tarafı şeyhulislâmiden keşide kılınan işaret üzerine makamı nazareti evkafı hümayunumdan batelhis ifade kılınmağile mucibince tevcih olunmak fermanım olmağın bin üçyüz yirmi üç senesi Şabanı şerifin dördüncü günü tarihinde bu beratı hümayunumu verdim ve buyurdumki mumaileyh mezkûr müderrislik cihetine şartı mezkûr üzere mutasarrıf ola. Tahriren filyevmissadis işrin miñşehri Ramazanı şerife sene selâs ve işrin ve selâse mie ve elf. 1323

Kostantiniyei Mahrusa

Muzafferiyeye Müderrisliği hakkında diğeri bir berat

No. 429

Evkafı mülhakadan Çorumda vaki Muzafferiyeye medresesi vakfından almak üzere yevmi vazifei muayyene ile Camii kebirde başartı tedris müderrislik cihetinin tevcihine dair varid olan inha üzerine kuyudü lâzıması bilihraç muamelei kalemiyesi ledeyil icra ciheti mezkûre mutasarrıfı İbrahim Hakkının vefatı vukuile mahlulundan kebir olarak binnefis edayı hizmete kesbi iktidarine değiri tarafın-

dan ulemai mahaliyeden Muhammed Arif zide ilmühu binniyabe edayı hizmet etmek üzere müteveffayı mumaileyhin sağir oğularının sinnen ekberi bulunan işbu rafii tevkii refiişşanı hakani Hasan Eşref zide rüştübu uhdesine tevcih mahkemei teftişten tanzim olunan ilâm ve tarafı şeyhulislâmiden keşide kılınan işaret üzerine makamı nazareti evkafı hümayunumdan batelhis ifade kılınmağile mucibince tevcih olunmak fermanım olmağın bin üçyüz yirmibeş senesi Ramazanı şerifinin yirminci günü tarihinde bu beratı hümayunumu verdim ve buyurdumki sağir mumaileyh salifizzikir müderrislik cihetine vazifei muayyenesile şartı mezkûr üzere mutasarrıf ola. Tahriren filyevmissadis velişrin miñşehri Zilhiccetül şerife sene hamis ve işrin ve selâse mie ve elf 1325

Kostantiniyei
Mahrusa

Muzaffer Paşa müderrisliği vekilinin vefatı üzerine diğeri tâyin beratı

No. 430.

Evkafı mülhakadan Çorumda Muzafferiyeye medresesi vakfından almak üzere vazifei muayyene ile Camii kebirde başartı tedris müderrislik ciheti için tebdilen berat itasına dair varid olan inha üzerine kuyudü lâzıması bilihraç muamelei kalemiyesi ledeyil icra hizmeti lâzıması Mehmed Arif efendi tarafından binniyabe eda ve ifa olunmak üzere sağir Hasan Eşref uhdesine tevcih kılınmış iken naip mumaileyh Mehmed Arifin vefatı vuku bulmuş ve mumaileyh Hasan Eşref de elyevm sağir bulunmuş olduğundan kemafissabık kebir olarak binnefis edayı hizmete kesbi iktidarine değiri tarafın-

dan Şamlı zade Abdullahı Hayri efendi zide ilmübu senevi beşyüz kuruş ücretle edayi hizmet etmek şartile sağiri mumailayh işbu rafii tevkii refiışşanı hakani Hasan Eşref zide rüştühu yedine tebdilen ve istihkâmen beratı âlişanımın itası mahkemei teftişten tanzim olunan ilâm ve tarafı şeyhulislâmiden keşide kılınan işaret ve makamı nazareti evkafı hümayunumdan batelhis vaki olan arz ve istizan üzerine tensib olunmağın bu beratı şerifi âlişanımı verdim ve buyurdumki sağiri mumailayh salifizzikir müderrislik cihetine vazifei muayyenci mersumesile şartı mezkûr üzere mutasarrif ola tahriren filyevmilhamis velişrin minşehri Cemaziyelahir sene sebun ve işrin ve selâse mie ve elf 1327.

Kostantiniyyei Mahrusa

Muzafferiye müderrisliği vekâletinin yenilenmesine dair diğer berat

No. 431

Çorumda kâin Muzafferiye medresesi vakfından almak üzere senevi altıbin ikiyüz ondört kuruş vazife ile Camii kebirde bâşartı tedris müderrislik ciheti hizmeti lâzıması Mustafa efendi tarafından binniyabe eda olunmak üzere sağir Hasan Eşref uhdesine tevcih kılınmış isede naibi mumailayhin tariki hizmet olduğu anlaşılmiş ve mumailayh Hasan Eşref de elyevm sağir bulunmuş olduğundan kemafissabık kebir olarak binnefis edayi hizmete kesbi iktidar edinceye kadar ledeyil imtihan ehliyeti nümayan olan diğer Mustafa efendi zide ilmühuya binniyabe edayi hizmet üzere sağir mumailayh işbu rafii tevkii refiışşanı hakani Hasan Eşref zide rüştühu yerine tebdilen ve müceddeden beratı âlişanımın itası işarı mahalli üzerine şurayı evkafca kabul ve tasdik kılınmış olmağile nazareti evkafı hümayunumun işareti mucibince binüçyüz otuzedyi senesi şehri Şevvali mükerrerminin dokuzuncu günü tebdilen ve müceddeden bu be-

ratı hümayunumu verdim ve buyurdumki sağir mumailayh salifizzikir bâşartı tedris müderrislik cihetine vazifei mersumesile şartı mezkûr üzere kemakân mutasarrif ola tahriren filyevmilhamis minşehri Zilhiccei şerife sene sebiğ ve selâsin ve selâse mie ve elf 1337

Bemakamı Darilhilâfeti aliyye

Muzaffer Paşa vakfına sonradan ilâve olunan vakfiye

No. 432

Elhamdülillâhillezi ceale al-sadakatel cariyete sebeben lüncati minel nar vesselâtü vesselâm alâ seyyüdina Muhammedün şefi al-müznibin fi yevm al-haşri vel-karar ve alâ âlihi al-ebrar.

Emma bâdü işbu kitabı hüccet nisabin tahrir ve imlâsına bais ve bâdi oldurki Çorum kazasından Camii kebir mahallelerinden sahib al-hayrat velhasenat Hacı Vaiz oğlu esseyid Ali ağa ib. Muhammed ağa tarafından berveçhi ati karare vekili müsecceli şerisi olduğu ber nehci şeri sabit ve sübutü vekâletine hükmü şeri lâhık olan kazai mezbur ulemasından Kara Ali zade esseyid Osman Hilmi efendi ibni Abdürrahman efendi meclisi şeri şerifi enverde vakfı âtil beyane liecli al-tescil mütevellî nasp ve tâyin eylediği Tomuş zade esseyid Ali bin Ömer mahzarlarında bilvekâle ikrarı tam ve takriri kelâm edüb müekkilim merkum esseyid Ali ağa atyabi malinden ifraz eylediği binyedyüz kuruşu hasbetenillâhi al-samed vakfı sahihi müebbed ve habsi sarihi muhalled ile vakıf ve habsedüb şöyle şarteyledi ki meblağı mezbur binyedyüz kuruş ba yedi mütevellî reheni kavi veya kefilî milli ile senevi ziyade ve noksan olmayub ve kalemiyye namile dahi bir nesne alınmayub alâ veçhil halâl onu onbir buçuk hesabile istirbah olunub kazai mezburda vaki Muzaffer paşa ve namî diğeri Medrese camii şerifinde üç vakit ki sabah, öğle ve ikindi namazlarında imam olup edayi salât eden kimseye hasıl olan ribhi

mezkûrdan senevi yüz onüç buçuk kuruş vazife verile ve mahallei mezburda vaki müceddeden bina ve tekmiline muvaffak olduğu çeşmenin ve fetvahanenin tamir ve termimine ribhi mezkûrdan beher sene iktiza ettikçe otuzyedi buçuk kuruş harç ve sarfoluna ve ribhi mezkûrdan onbeş kuruş kazai mezbur civarında Hıdırlık nam mahalde medfun Suhibi Rumi hazretlerinin camii şerifinde Berveçhi mutat ikadın şemine sarfoluna ve ribhi mezkûrdan yirmi ikibuçuk kuruş kazai mezburda Sancaktar mahallesi camii şerifinde ikad olunacak şemine sarfoluna ve ribhi mezkûrdan yedibuçuk kuruş Kürkciyan sukunda bir adet su musluğu sakisine ve tamir ve termine harç ve sarfoluna ve müekkilim merkumun Kürkciyan sukunda vaki müstakillen yedinde milki olan malumal-hudud bir bap dükkân rayici vakti hali üzere bayedi mütevellî icar olunup senevi icarı mezkûrdan hasıl olan malum al mikdar meblâğı Ayeti kerimden cüz tilâvet ve sevabını ruhuma ihda eden huffaza verile meblâğı mezkûr bin yediyüz kuruş ile dükkânı mezkûr müekkilim merkum esseyid Ali ağa fariğan an al-şevağil mütevellî merkuma teslim oldahi vakfiye üzere kabz ve tesellüm ve sair mütevellîlerin evkaftan tasarrufları gibi tasarruf eyledi dedikte gab al- tasdik al- şeri vekili merkum vakfi mezkûrdan bilvekâle rücu ve mevkuflu müekkili merkumun milkiyetine istirdat ve mütevellî merkum teslimden imtina ile hakimi muvakkii sadri kitap tuba lehu ve hasune meap hazretleri huzurunda kemahüvel mastur fi il-kütübü fıkhîye müterafian ve her biri fasıl ve hasma talibân olduklarında hakimi mumailiyh esbeğallahü tealâ niamehu aleyh hazretleri dahi âlimden bilhilâf beynel-eimmetü eslef alâ kavli menyerahü hasen minel eimmetil müctehidin vakfi mezkûrün evvelâ sıhbatine ve saniyen lüzumuna hükmü sahihi şeri ve kazai sarihi mei etmeğın vakfi mezbur sahih ve lâzım olup miabaid nakzına mecal muhal ve adim al- ihtimal olduğu âyetikerime ve hadisi şeriften müstebandır. Cera zalik tahriren filyevmis-

sâdis min Saferilhayr lisene sittin ve mieteyn ve elf. 1260.

Ş A H İ T L E R

Küveli hafız efendi, İbek oğlu esseyid Osman ağa, Kasnaklı oğlu esseyid Mustafa ağa, Yazıcı oğlu esseyid Ahmed ağa, Durusun oğlu derviş Hacı Hasan, Kadı oğlu esseyid Osman, İbek oğlu esseyid Hacı, Süveys oğlu esseyid Hasan, Enbiya oğlu Hafız, Kıl Yusuf oğlu Memiş, Ve gayrihim minhazirin.

Muzaffer Paşa camiiine ait diğer vakfiye

No. 433

Merkezi liva olan medinei Çorumun Azapahmed Mahallesi ahali-sinden zikri âti vakfın vakıfı sahibi arzuhal Şücaaddin zade Hacı Hüseyin ağa bin Ahmed ağa medinei mezbure mahkemesinde makud meclisi şeri şerifi enerde hali hayat ve kemali akıl ve sıhhatte takriri kelâm edüb işbu ibraz eylediğim bin üçyüz yirmidokuz senesi Ramazanı şerifinin beşinci günü tarihile müverrah Çorum naibi esbaki Ali Hilmi efendinin hatemile mahtum ve üçyüz otuz numaralı vakfiye ve hüccetin natık olduğu üzere ben ve ahiren vefat eden biraderim Hacı Zarf ağanın alâ tariki nısıf batapu ubdemizde milkimiz bulunan Çorumun un pazarı nam mevkiinde ve elyevm hükümeti askeriye karşısında vaki canibi yemini Sipahi oğlu Mehmed yesarı şimali tel-grafhane arkası kârüban başı oğlu Artin dükkânları önü yol ile mahdut dörtyüz zirai atik otuzikibin beşyüz kuruş kıymetle bir bap kârgir manifatura mağazamızı bicemi al- tevabiğ v. el- levahik hasbetenillâhi taâlâ vakfı sahihi şeriyi müebbed ve hâbsi sarihi merii muhalled ile müttefikan vakfedüb şöyle şart ve tağyin eyledik ki mağazai mezkûre yedi mütevellî ile talibine icar olunup hasıl olan icaresinden medinei mezburenin Medrese mahallesinde vaki Muzaffer Paşa nam camii şerifin imamet ücretine dörtyüz ve müezzin ücretine ikiyüz kuruş ki ceman altıyüz kuruş beher sene verilüb mütebaki icar hasılatı vazifei tevliyete ait ola ve tevliyeti mezkûreye vazifei mersumesile evvelâ biz mutasarrıf olup ümürü evkafı mezkûre ve mesalihi mürtezikai mezbure ve azil, nasb ve erbabi vezaif ve ten-

kisi ve izdiyadi masarif ve ibdal taklil ve tağyir ve istiklâl ve tahvil ve teksir merreten bade uhra yedi meşiyetimizde olup badel vefat tevliyeti mezkûrei ben batnan bade batnın evlâdına ve evlâdı evlâdı zükûr ve ünasına şart ve tayin edüb badel inkiraz tevliyeti mezkûre ve ciheti sairei mezburelerinin tevcihi ve tayini medinei mezburede icrayı ahkâmı dini mübin eden kadı efendi hazretlerinin reyî münir ve tedbiri müstenirlerine tefviz ederek olveçhile tayin ve tahsis birle hatmi kelâm ve istifsarı mceram etmişim. Ben berveçhi muharrer vakfımın vakıfı olup şeraiti vakfındada tebdil ve tağyir etmek salâhiyetini uhdemde bıraktığımdan dolayı şeraiti muharrerei mezkûreden biil rücuğ mezkûr mağazanın neması gayette vasi olup taksiminde maksud olan menfaat haleldar olamayacağına binaen biil taksim çakirlerine ait nisif mağazanın gerek ba beratı mütevellî icarından ve gerek mütevellîlerin ikametile istihsal edecekleri menfaatten senevi üçyüz kuruş ensap ve aslabımızdan gelüb geçenlerin ervahı için her cuma, pazar geceleri hanemde bir cüz'i şerif tilâvet edene verilüb mütebaki icar veya menfaat tevliyette kalmak ve bu vazifei tilâveti tevliyet ile maan hayatta oldukça ben bade vefatı vazifei tevliyeti evlâd ve ve evlâdı zükûrümün aslahi ifa edüb tilâvete maşrut senevi üçyüz kuruş ücreti maktuadan mütebaki icar ve menfaati salif al-beyan tevliyete aid olmak ve bu hissei tevliyet talii kurane evlâdı zükûrüm de dahil olduğu halde batnan bade batın zükûr ve ünas bilcümle evlâdım ve evlâdı evlâdım meyanelerinde mütesaviyen taksim edilmek ve işbu şeraitin dahi merreten bade uhra tebdil ve tağyiri yedimde bulunmak ve vakfiyei evvelin buna mugayir olmayan şeraiti sairesi meri ve muteber olmak üzere tebdil ve tağyirden tağyin ve tahsis eyliyorum demegin gabbel tasdik al-şeri mahüvel vaki bittalep ketbolundu. Filyevmissadis aşer min şehri Ramazan al-mübarak lisene seman ve selâsin ve selâse mie ve elf 1338.

HALKEVLERİ DERGİLERİ

Derginin Adı	Çıkaran Halkevi	Kaç günde bir çıkar
Akpınar	Niğde	Ayda bir
Aksu	Siresun	"
Başpınar	G. Antep	"
Burdur	Burdur	"
Çorumlu	Çorum	"
Dranaz	Sinop	"
Doğuş	Kars	"
IV Eylül	Sivas	"
Duygular	Bolu	"
Edirne	Edirne	"
Erciyes	Kayseri	"
Fikirler	İzmir	Her günde
Cediz	Manisa	Ayda bir
Görüşler	Adana	"
H. B. haberleri	Eminönü	"
İçel	Mersin	"
İnan	Trabzon	"
İnanç	Denizli	"
Karacağtaş	Diyarbakır	"
Karaelmas	Zonguldak	Ayda bir
Kaynak	Balıkesir	Ayda bir
Konya	Konya	"
K. Menderes	Tire	"
19 Mayıs	Samsun	"
Porsuk (Halkevi)	Eskişehir	"
Şaşpınar	Afyon	"
Türk Akademi	Antalya	"
Uludağ	Bursa	"
Ün	İsparta	"
Yeni Türk	Eminönü	"

ÇORUMLU

Çorum Halkevi Tarafından Çıkarılır

Kuruluşu : Nisan 1938

SAYI: 60

ti

Basıldığı yer : Çorum İl Basımevi

ABONA ŞARTLARI

sayısı (20)

Yıllığı 12 sayı olarak [240] kuruş

Mes'ul Müdür : NURİ UĞUR